

*Handläggare:
Jonas Annergård*

Landstingsstyrelsens
fastighets- och
investeringsberedning

Ankom Stockholms läns landsting 2016 -04- 29 Dnr. <u>LS 2016-0556</u>
--

Rotel UL

Utredningsbeslut avseende Modernisering av vårdplatser vid Södersjukhuset

Ärendebeskrivning

Ärendet avser utredningsbeslut för objektet Modernisering av vårdplatser för att säkerställa att Södersjukhuset uppfyller arbetsmiljökraven och därmed säkerställer fortsatt vård.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 28 april 2016
Alternativutredning Södersjukhusets vårdplatser

Förslag till beslut

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fatta utredningsbeslut avseende investeringsobjektet Modernisering av vårdplatser vid Södersjukhuset om högst 10 000 000 kronor inom ramen för 2017 års budget.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Ett stort antal vårdplatser uppfyller inte arbetsmiljöverkets (AMV) krav avseende 80 centimeter runt säng och hygienutrymmen vilket medfört att Södersjukhuset belagts med vitesföreläggande, cirka 5 miljoner kronor per år. En satsning som genomförts som förbättrar situationen är den nya vårdbyggnaden byggd 72 som möjliggör upp till 183 nya vårdplatser, som färdigställs 2019. Ytterligare 103 upprustade och ombyggda vårdplatser finns tillgängliga sedan år 2015 som uppfyller AMV:s krav.

I och med att majoriteten av vårdplatserna fortfarande inte uppfyller kraven finns en viss risk att Locum AB förses med uthyrningsförbud för de vårdavdelningar som inte uppfyller arbetsmiljöverkets krav. Det åligger Stockholms läns landsting att uppfylla AMV:s krav.

Syftet med föreslaget utredningsbeslut är att säkerställa att fler vårdplatser som uppfyller arbetsmiljöverkets krav tillskapas. Utredningen ska ge svar på vilken byggnad som primärt är bäst lämpad för ombyggnation för att nå syftet. Utredningen ska även baserat på framtagna behovsanalys, Alternativutredning Södersjukhusets vårdplatser, utreda möjligheterna till ytterligare en nybyggnation av vårdbyggnad. I samband med utredningen påbörjas en detaljplaneprocess för att se vilka möjligheter som finns för nybyggnationer inom sjukhusområdet.

Målformulering

Förstudien ska ta fram alternativ på hur vårdavdelningar som uppfyller arbetsmiljökraven kan tillskapas.

- Utredda vidare vilken nivå av utrustning som byggnad 18 och/eller byggnad 17 ska genomgå.
- Second opinion på tidigare utredningar ska beaktas.
- Fördjupade driftkostnadsanalyser genomförs parallellt med framtagande av olika förslag.
- I samband med utredningen påbörjas en detaljplaneprocess för att se vilka möjligheter som finns för nybyggnationer inom sjukhusområdet.
- Förstudien och dimensioneringen av investeringsbehov inom Södersjukhuset ska beakta aktuella analyser av behov av vårdplatser inom Stockholms läns landsting.

Förslag på tidplan

Förstudien beräknas vara klar till årsskifte 2016-2017 och inriktningsbeslut planeras i budget 2018.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I 2017 års budget föreslås att 10 miljoner kronor avsätts för förstudie under 2017.

Investeringen har ännu inte övergått i utredningsskede, vilket gör att det i dagsläget är svårt att precisera objektets totala investeringsutgift. Inför budget 2017 uppskattas en total investeringsutgift för ombyggnation av byggnad 18 på 500 miljoner kronor. Utgiftsbeloppet kan komma att ändras

allteftersom kalkylering inom utrednings- och planeringsarbetet fortskrider. Den totala investeringsutgiften är beräknad utifrån ombyggnation av en vårdbyggnad. Om utredningen påvisar behov av ytterligare investeringar kommer dessa att hanteras i kommande års budgetprocesser.

Skulle utredningen komma fram till att det föreligger investeringsbehov för en nybyggnation innebär det ytterligare 1 miljard kronor, för vilket ställningstagande behöver beredas i kommande års budgetarbete. Likaså skulle en ombyggnation av byggnad 17 medföra ytterligare behov av investeringsutrymme motsvarande cirka 500 miljoner kronor. Förstudien kommer att redogöra för det totala investeringsbehovet för ställningstagande i 2018 års budget.

Miljökonsekvenser av beslutet

Landstinget ska verka för en bättre miljö och driva på utvecklingen mot mer miljöanpassade material och tekniska lösningar för att minska påverkan och energiåtgången.

För alla ombyggnadsprojekt är det viktigt att ta hänsyn till befintliga förutsättningar och att det görs en nulägesanalys. I den fortsatta beredningen beaktas hur kraven för certifieringen till Miljöbyggnad förhåller sig till kraven i Stockholms läns landsting miljöprogram Miljöutmaning 2016.

Målet är att certifieras enligt Miljöbyggnad med målsättning att minst silver ska uppnås i ombyggnadsprojekt och guld i nyproduktion.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Marit Brusdal Penna
Direktör SLL Strategiska
fastighetsfrågor och investeringar

Alternativutredning
Södersjukhusets
vårdplatser

Inledning

TVå olika uppdrag från budget 2016 slutfördes under februari 2016, dels utredningen "Lokalisering av ett eventuellt nytt akutsjukhus söder om Södermalm" och dels utredningen "Nya SöS" som syftade till att utreda hur Södersjukhuset skulle kunna minska genom utflytt av vård till det eventuella nya akutsjukhuset.

Parallellt har det gjorts en översyn av framtida vårdplatsbehov på akutsjukhusen och de nya prognoserna indikerar ett minskat behov i förhållande till det antal vårdplatser som nu planeras för. Kompletterande analyser erfordras dock innan slutgiltiga slutsatser kan dras.

Förutsatt att utvecklingen av vårdbehovet och att vårdens strukturförändringar försätter enligt Framtidsplanen, är bedömningen att det inte kommer att finnas behov av ett nytt akutsjukhus inom de närmaste 10-15 åren. Södersjukhuset kommer därmed att behålla sitt vårduppdrag enligt Framtidsplanens övergripande genomförandeplan och omställningsavtal. Då befintliga vårdavdelningar är i stort behov av upprustning samtidigt som tillgängliga investeringsmedel är begränsade, ska denna utredning på en övergripande nivå beskriva planerna för det fortsatta arbetet med säkerställande av kapacitet på Södersjukhuset.

Stockholm 2016-03-18

Innehållsförteckning

Inledning	1
Sammanfattning.....	3
Uppdrag.....	4
Alternativa förslag till lösning (kräver ytterligare utredning).....	5
Tidsaspekter	6
Hänvisningar	6

Sammanfattning

Nya vårdbehovsanalyser, en vårdplatsinventering på akutsjukhusen och fastställda strukturförändringar i vården gör att slutsatsen att det inte är aktuellt att bygga ett nytt akutsjukhus inom den närmaste 10-15 års perioden kunnat dras. Det kommer troligen att vara möjligt att ändå avlasta SöS genom att flytta vård till befintliga akutsjukhus.

Det betyder att SÖS ska fortsätta med dagens kapacitet och en möjlig utökning 2026. Investeringsmedlen inom landstinget är dock fortsatt begränsade och för de specificerade fastighetsinvesteringarna på SöS har en ram på 1,215 miljarder SEK satts för tillkommande investeringar utöver de redan beslutade. Detta innebär att omfattningen av åtgärder enligt tidigare genomförda utredningar nu anpassas och att man måste göra avkall på vissa krav i riktlinjer och konceptprogram.

Rekommendationen från utredningen är att en förstudie inleds för upprustningen av de befintliga vårdavdelningarna i byggnad 18 i väst. Parallellt inleds arbetet med en ny detaljplan för att möjliggöra en nybyggnation av en vårdbyggnad där nuvarande byggnad 35 är belägen.

Uppdrag

De utredningar som genomförts inom Nya SöS avseende ombyggnad av vårdavdelningar har setts över och förslagen anpassats till den nya investeringsramen på 1,215 miljarder SEK.

Nedan redogörs för de olika förslag som arbetsgruppen tagit fram:

BAS: Fortsatt utredning för att kunna föreslå rätt upprustningsnivå samt vilket av de kompletterande alternativen som ska förordas. Planering av modernisering av by 18 fortsätter och byggstart antas ske i samband med att by 72 är driftsatt. Detaljplaneprocessen för en ny vårdbyggnad vid by 35 inleds för att säkerställa genomförbarheten för det alternativet.

BAS A: Det byggs en ny vårdbyggnad vid by 35 samt att vårdflygel by 17 och by 18 upprustas med viss ombyggnation för att uppfylla AMV. Rekommendation att följa vårdhygiens riktlinjer görs för nybyggnation samt för ett fåtal rum i by 17 och by 18. Investeringsordning by 18 följt av by 17 och därefter ny vårdbyggnad vid by 35.

BAS B: Det byggs en ny vårdbyggnad vid by 35 (mer lik by 72), by 17 och by 18 upprustas med viss ombyggnation för att uppfylla AMV. Rekommendation att följa vårdhygiens riktlinjer görs för nybyggnation samt för ett fåtal rum i by 17 och by 18. Investeringsordning by 18 följt av ny vårdbyggnad vid by 35 och därefter modernisering av by 17.

Det är viktigt att skapa bra och rätt förutsättningar för att fatta rätt beslut i det fortsatta arbetet. Därför bör BAS-alternativet genomföras nu och därefter beslut tas om inriktning för modernisering av by 18. Parallellt måste det vara framdrift i arbetet med att modernisera vårdplatserna för att åtgärda AMVs föreläggande på 80 cm och hygienrummen.

Etappindelning

Utredningen av förslaget BAS delas in i två etapper:

Etapp 1:

Utred vilken nivå av upprustning by 18 och by 17 ska genomgå. Second opinion på tidigare utredningar genomförs och beaktas. Fördjupade driftkostnadsanalyser genomförs parallellt med framtagande av olika förslag.

Tre parallella spår utreds initialt:

1. AMV (arbetsmiljöverket) och VH(vårdhygien) ska uppfyllas
2. AMV ska uppfyllas helt och där VH uppfylls till viss del.

3. bara AMV uppfylls

Inled detaljplaneprocessen för att se vilka möjligheter det finns att upprätta en ny vårdbyggnad där by 35 står.

Etapp 2:

Fortsätt planeringen för by 18 för att nå genomförandebeslut i samband med budget 2018.

Besluta vilket alternativ som ska arbetas in i budget 2018.

Detta upplägg med ”etapp 1 och etapp 2” ökar möjligheten till att finna en mer optimal inriktning för SÖS oavsett om SÖS ska koncentreras mot väst och/eller om SÖS kapacitet ska minska på sikt. Det medför också att risken för stora förgävesinvesteringar minskar då år 2016 kan användas till att ta fram bra beslutsunderlag för SÖS fortsatta utveckling.

Idag finns det för många osäkerhetsfaktorer som medför att det vore oklokt att låsa inriktningen för SÖS innan en komplett behovsanalys är genomförd på en övergripande nivå inom landstinget.

Alternativa förslag till lösning (kräver ytterligare utredning)

Alternativ BAS A1:

Om det visar sig vara extremt svårt att få en ny detaljplan godkänd, alternativt om det under utredningen framgår att SÖS inte ska koncentrera sig mot väst kan alternativ BAS A1 vara ett bra alternativ.

Alternativ BAS A1 innebär att vårdflygel by 14 till by 18 upprustas med viss ombyggnation för att uppfylla AMV. Rekommendationen att följa vårdhygiensstandarden uppfylls delvis då respektive avdelning får 1-2 vådrum med toalett på rummet.

Uppskattad investering för detta alternativ är ca 1,0 Mdr SEK inom 10-årsperioden. Tidigare har detta alternativ inte setts som möjligt på grund av att planlösningarna medför långa avstånd och stora ytor, vilket leder till en ineffektiv drift.

Alternativ färre vårdplatser BAS B1:

Ett annat alternativ är att bara renovera by 18 eller by 17 så de uppfyller både arbetsmiljökraven och vårdhygienstandarden och därefter endast bygga den nya vårdbyggnaden. Den totala investeringen över 10-årsperioden uppskattas då till ca 1,5 Mdr SEK och Södersjukhuset kommer då att ha ca 450 vårdplatser som uppfyller både kraven i AMV och VH i väst. Det alternativet liknar förslaget i

Nya SÖS, men skillnaden är att det inte finns någon lösning för kvinnor och barn som i den utredningen var tänkt att placeras på det nya akutsjukhuset.

Utöver de 450 vårdplatserna i väst enligt detta förslag finns de 103 vårdplatserna i byggnad 25 i öst att tillgå, vilket totalt skulle ge ca 550 vårdplatser som uppfyller både arbetsmiljöverkets krav och hygienstandarden.

Tidsaspekter

Både förslag BAS A och BAS B innebär att moderniseringen av vårdavdelningar kommer att sträcka sig utanför 10-års perioden.

Hänvisningar

Utredningen "Nya SÖS"

Utredningen "Lokalisering av ett eventuellt nytt akutsjukhus söder om Södermalm"